

معانی و مفاهیم ادبیات فارسی ۳

بیت ۱۸: هشت جنت ....

معنی: طبقات هشت گانه بهشت و درکات هفت گانه دوزخ در وادی استغنا هیچ ارزش و جلوه‌ای ندارد. (عارف، نه علاقه‌ای به بهشت و نه ترسی از جهنم دارد.)

﴿وادی پنجم﴾

بیت ۱۹: بعد از این ....

معنی: بعد از وادی استغنا، وادی توحید، همان جایگاه یکی شدن با معشوق (خداوند) پیش روی تو آشکار می‌شود.

بیت ۲۰: روی‌ها چون ....

معنی: اگر عاشقان حق از بیابان توحید بگذرند، همه به وحدت و یگانگی می‌رسند.

﴿وادی ششم﴾

بیت ۲۱: بعد از این ....

معنی: بعد از وادی توحید، وادی حیرت پیش روی توست و کار تو در این مرحله، همواره درد و حسرت کشیدن (درد عشق) است.

بیت ۲۲: مرد حیران ....

معنی: انسان حیرت‌زده وقتی به این وادی (حیرت) می‌رسد، در سرگردانی می‌ماند و راه را گم می‌کند.

﴿وادی هفتم﴾

بیت ۲۳: بعد از این ....

معنی: بعد از وادی حیرت، وادی فقر و فناست. در این وادی حتی سخن گفتن نیز شایسته نیست.

بیت ۲۴: صد هزاران ....

معنی: (در وادی هفتم) هزاران موجود پایدار و جاودانه را در خورشید وجود خداوند، نیست و نابود شده می‌بینی. (فنا شدن کثرت در وحدت)

* * *

بیت ۲۵: چون نگه ....

معنی: وقتی که آن سی پرنده، با دقت به خود نگاه کردند، فوراً دریافتند که بی‌تردید، این سی پرنده، همان سیمرغ است.

بیت ۲۶: خویش را ....

معنی: پرنده‌گان خود را معادل سیمرغ کامل دیدند چرا که آن سیمرغ نیز همان سی مرغ کامل بود. (اتحاد عاشق و معشوق)

معانی و مفاهیم ادبیات فارسی ۳

بیت ۲۷: محو او گشتند ....

معنی: آن سی پرنده (عاشقان) شیفته و جذب آن سیمرخ (معشوق) شدند و عاشق و معشوق در هم یکی شدند.

درس هجدهم

﴿عشق جاودانی﴾

بند ۱: آیا چیزی .... ترسیم نکرده باشد:

معنی: هیچ چیزی نیست که در خیال انسان بگنجد و بتوان آن را نوشت اما من که عاشق راستینم آن را برای تو به تصویر نکشیده باشم؟

بند ۲: چه حرف تازه‌ای .... تو را باز گو کند؟:

معنی: برای بیان عشق من به تو و توصیف اخلاق ارزشمند و نیک تو هیچ سخنی برای گفتن و نوشتن باقی نمانده است.

بند ۳: هر روز باید .... تو را تلاوت کنم:

معنی: پس هر روز سخن واحدی را تکرار می‌کنم، و این سخن قدیمی را که «تو برای من و من برای تو هستم» کهنه و قدیمی نمی‌دانم و درست مانند بار اولی که نام زیبای تو را خواندم، آن را بر زبان می‌آورم.

بند ۴: این گونه است .... سال خوردگی می‌دهد:

معنی: به همین خاطر است که عاشق واقعی همواره معشوق را جوان می‌بیند و به گرد و غبار و زخم‌های پیری و چین و چروک‌هایی که ناچار بر چهره معشوق می‌افتد، توجهی ندارد.

بند ۵: بلکه همواره عشق ... مرده نشانش بدهند:

معنی: عاشق، عشق جاودانه و ازلی خود را موضوع شعر خود قرار می‌دهد و نخستین احساس عاشقانه خود را جست و جو می‌کند که خود در آن جا متولد شده است که شاید گذر زمان و صورت ظاهری آن موجب شوند که آن مرده به نظر برسد در حالی که عشق ازلی است.

نیایش: ﴿لطف تو﴾

بیت ۱: الهی سینه‌ای ....

معنی: پروردگارا وجود مرا از عشق آتشین و سوزان خود سرشار کن.

بیت ۲: هر آن دل را ....

معنی: هر کسی که سوز عشق ندارد، انسان نیست. انسان بی‌بهره از عشق، تنها از جسم مادی برخوردار است و از روح انسانیت بی‌بهره است.

معانی و مفاهیم ادبیات فارسی ۳

بیت ۳: کرامت کن ....

معنی: به من وجودی بده که درد عشق را در خود بپرورد و دلی عطا کن که ظاهر و باطن آن، تمامی، عشق باشد.

بیت ۴: به سوزی ده ....

معنی: به سخن من ارزش و اعتباری بده (سخنم را از عشق آن چنان تأثیرگذار کن) که حتی آتش نیز با آن همه سوزناکی، گرما را از آن گدایی کند.

بیت ۵: دلم را داغ ....

معنی: نشانی از عشق را بر پیشانی دلم بگذار (دلم را عاشق کن) و به زبانم قدرت بیانی آتشین و تأثیرگذار ببخش.

بیت ۶: ندارد راه ....

معنی: فکر و اندیشه من مانند راهی تاریک است که هیچ روشنایی در آن نیست. خدایا از تو می‌خواهم تا با لطف خود نور و روشنایی به اندیشه من ببخشی.

۷: اگر لطف ....

معنی: اگر لطف تو به اندیشه من نور و بصیرتی نبخشد، هیچ بهره‌ای از فکر و گنجینه معرفت نخواهم داشت.

۸: به راه این ....

معنی: در این راه بسیار سخت عشق و امید، به جز لطف و عنایت تو چیزی دیگر نمی‌خواهم.

بهر روزی و نیک فرجامی بهره شما باد

سید موسوی / مدرس ادبیات

زمستان ۹۸ / ۰۹۱۲۱۰۵۰۰۹۵